

Handläggare
Mikael Josephson
Telefon: 076-120 90 35

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd
2016-02-04

Bostäder för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning, projektrapport från stadsrevisionen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Johanna Engman
stadsdelsdirektör

Anne Höjer
avdelningschef

Sammanfattning

Rapportens sammanfattande bedömningen är att samverkan för planering och byggande av bostäder med särskild service inte är tillräcklig, vilket medför att staden inte säkerställer att uppskattade behov tillgodoses.

Förvaltningen delar rapportens slutsats att den samverkan som finns är inte tillräckligt formaliserad och att en central styrning, vilken idag saknas, behövs.

Bakgrund

Stadsrevisionen önskar ett yttrande över revisionsrapport nr 6/2015, Bostäder för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning. Enligt finansborgarrådets förslag till budget 2016 har staden brist på bostäder med särskilt stöd och service och arbetet för att få fram fler ska intensifieras. Även framöver ska det i samband med bostads-exploateringsprojekt prövas om projekten kan innehålla en andel om minst 5 procent lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning på boenden för personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning.

Byggande av bostäder med särskild service är, enligt budget för 2015, ett stadsgemensamt ansvar. Stadsdelsnämnderna har dock ansvar för att det planeras och byggs tillräckligt med bostäder för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar. Detta ska ske i samverkan med bland annat bostadsbolagen, stadsbyggnadsnämnden och fastighetsnämnden. Nämnderna ska kontinuerligt planera för att tillgodose behovet av dessa bostäder och löpande redovisa arbetet till kommunstyrelsens centrala genomförande-grupp.

De senaste åren har Stockholms stads budgetar fastställt att utbyggnadstakten av bostäder för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar ska öka. Granskningen visar att samverkan för planering och byggande av bostäder med särskild service inte är tillräcklig, vilket medför att staden inte säkerställer att uppskattade behov tillgodoses. Stadens bristande samverkan och planering leder till att en del brukare inte får den bostad de har rätt till inom rimliga tidsramar. Med tanke på att detta har pågått under flera år bör systemet för planering och byggande av bostäder med särskild service omprövas.

Ärendet

Den sammanfattande bedömningen är att samverkan för planering och byggande av bostäder med särskild service inte är tillräcklig, vilket medför att staden inte säkerställer att uppskattade behov tillgodoses. Granskningen visar att samverkan inom staden avseende planering och byggande av bostäder med särskild service brister. Den samverkan som finns är inte tillräckligt formaliserad och den centrala styrningen saknas. Under 2015 finns cirka 150 personer med omedelbart behov av boende och prognosen för antal färdigställda bostäder är endast drygt 50.

I rapporten bedömer man att stadsdelsnämndernas rutiner avseende kartläggning och planering av framtida behov behöver systematiseras och dokumenteras. Därtill är det nödvändigt att

uppgifterna om brukarna, i Paraplysystemet, är aktuella för att kunna göra rätt prioriteringar avseende vem som är i störst behov av en bostad.

Granskningen visar att det inte har byggts tillräckligt med omsorgsbostäder de senaste åren. Stadens bristande samverkan och planering leder till att en del brukare inte får den bostad de har rätt till inom rimliga tidsramar. Bristen på omsorgsbostäder leder även till högre kostnader när placering sker hos utförare som inte är anslutna enligt LOV.

Socialförvaltningen uppger att cirka 20 procent av stadens personer med beslut om boende enligt LSS är placerade hos utförare som inte är ansluten enligt LOV. I staden finns ingen samordnad förhandling med de utförare som har verksamhet i flera stadsdelar. Stadsdelarna får var och en förhandla med utförarna vilket de upplever är svårt. Priset blir ofta högre än den ersättning som erhålls via ersättningsystemet.

Utifrån redovisade iakttagelser och bedömningar lämnas följande rekommendationer.

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

- tillse att genomförandegruppen återupptar sin roll som beslutande/styrande i frågor avseende omsorgsbostäder
- tillse att alla berörda nämnder avseende byggande av omsorgsbostäder har en gemensam behovsbild på kort och lite längre sikt
- samordna planering för boenden för personer med resurskrävande diagnoser

Stadsdelsnämnderna rekommenderas att

- strukturera sin kartläggning av framtida behov
- tillse att informationen i Paraplysystemet är aktuell
- säkerställa att planering av nya omsorgsbostäder sker i tidigt skede och att det byggs tillräckligt för att tillgodose behoven

Stadsbyggnadsnämnden rekommenderas att

- införa rutiner som säkerställer att information om planering för bostäder med särskild service framgår i dokumentation för program, start-PM och detaljplaner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldre- och socialtjänstavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Norrmalms stadsdelsförvaltning följer alla ny- eller ombyggnadsprojekt inom stadsdelsområdet och bedömer om det kan vara lämpligt och/eller möjligt att införliva en grupp- eller servicebostad där. I den blivande Hagastaden är tre servicebostadsenheter med totalt 36 bostäder beslutade och ytterligare tre gruppboende med totalt 18 lägenheter planeras.

Då hyresnivån på de nybyggda fastigheter i Hagastaden, liksom i hela Stockholms innerstad förväntas bli mycket hög, är det viktigt att framhålla att detta medför tillkommande kostnader för stadsdelsnämndens verksamheter. De senaste beräkningarna pekar mot priser för inköp av bostadsrätter på 84 000 kr/kvm vilket skulle medföra att fastighetsförvaltningen, efter förvärv, kommer sätta en hyra på ca 3 500 kr/kvm. För en bostad på 50 kvm innebär detta en hyra på 14 500 kr per månad.

För bostäder för personer med funktionsnedsättning medför det att den hyresdel som överstiger försäkringskassans maxnivå för bostadsbidrag, i dagsläget 5 975 kr, i huvudsak ska finansieras via det kommunala bostadstillägget som bekostas av stadsdelsnämndens fasta anslag.

I Rambölls rapport (2012) *Behov av bostad med särskild service för vuxna* beskrivs att ungefär hälften av stadens personer som har beteendestörning i form av ett våldsamt eller självskadande beteende bor utanför staden.

Förvaltningen delar rapportens slutsats att den samverkan som finns är inte tillräckligt formaliserad och att en central styrning, vilken idag saknas, behövs. En lämplig åtgärd är att kommunstyrelsen återupptar sin roll som beslutande/styrande i frågor avseende bostäder med särskild service. Det är också viktigt att berörda nämnder har en gemensam behovsbild, både på kort och lite längre sikt. Och det är av stor betydelse att planering för boendet för personer med resurskrävande diagnoser samordnas. Förvaltningen ser också ett behov av en mer strukturerad kartläggning av framtida behov än den som idag görs och som i första hand baseras på antalet personer som anmält intresse för eller behov av ett boende med särskild service.

Bilaga

Revisionsrapport: Bostäder för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning.